

POWIATOWY URZĄD PRACY W SOKOŁOWIE PODLASKIM

ul. Oleksiaka Wichury 3, 08-300 Sokołów Podlaski
tel.: 0 25 787 22 04, 0 25 781 71 30, fax.: 0 25 781 71 49
e-mail: sekretariat@pup.sokolowpodl.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W SOKOŁOWIE PODLASKIM W ROKU 2012

Sokołów Podlaski, marzec 2013

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. Charakterystyka Powiatu Sokołowskiego	4
II. Struktura bezrobocia	9
III. Usługi i instrumenty rynku pracy	15
IV. Zrealizowane projekty	29
V. Środki pozyskane na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych w 2012 roku	35
VI. Finanse i księgowość	36
VII. Inne działania Urzędu	39
Wnioski i rekomendacje	43

WSTĘP

Lokalny rynek pracy zmienia się w wyniku oddziaływania wielu czynników, które często różnią się od zjawisk determinujących rynek regionalny lub krajowy. Stąd bardzo ważna jest dogłębna znajomość lokalnych uwarunkowań i zależności, poparta stałymi badaniami i analizą skutków i wyników podejmowanych przedsięwzięć. Dopiero na takiej podstawie można prowadzić skuteczną politykę rynku pracy.

Prawidłowa polityka rynku pracy jest niezmiernie ważna, gdyż źle zaprojektowana ingerencja w działanie rynku pracy lub ingerencja podjęta w niewłaściwym czasie i obszarach może pogorszyć sytuację na nim. Dobrze skomponowana pozwala przezwyciężyć trudności blokujące funkcjonowanie, z którymi samodzielnie rynek pracy sobie nie radzi.

Celem działań podejmowanych na rynku pracy powinno być przede wszystkim sprzyjanie zatrudnieniu, do którego zadaniem komplementarnym jest ograniczanie bezrobocia. Efektem dobrze prowadzonej polityki powinno być osiągnięcie takiego stanu rynku pracy, który charakteryzuje się następującymi cechami:

- zapewnia wykorzystanie dostępnych zasobów pracy, czyli jest to rynek na którym bezrobocie utrzymuje się na możliwie niskim poziomie i jego przyczyny wynikają wyłącznie z dynamicznych zmian dokonujących się w gospodarce oraz w zasobach ludzkich;
- sprzyja rozwojowi zasobów pracy, czyli powoduje, że ludzie preferują pracę zarobkową, a więc licznie uczestniczą w rynku pracy – utrzymuje się wysoki poziom aktywności zawodowej;
- zachęca do rozwoju kapitału ludzkiego, czyli kumulacji umiejętności, kwalifikacji zawodowych, które powodują, że można używać coraz bardziej zaawansowanych technologii;
- zapewnia wysoką elastyczność działania, czyli płynne dopasowanie się do zmieniających się wymagań zawodowych, zmiany struktury gospodarczej zarówno ludzi jak i przedsiębiorstw.

Powyższą politykę rynku pracy realizuje na poziomie lokalnym Samorząd Powiatu, który wykorzystuje w tym celu różne instrumenty, w tym program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

I. CHARAKTERYSTYKA POWIATU SOKOŁOWSKIEGO

✓ Obszar i ludność w powiecie

Powiat Sokołowski jest położony w subregionie siedleckim, we wschodniej części województwa mazowieckiego. Pod względem obszarowym zalicza się do powiatów średnich zarówno w regionie jak i w skali całego kraju.

W granicach administracyjnych powiatu, który **zajmuje obszar 1 131,42 km²**, znajduje się 9 gmin: Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń, Sokołów Podlaski, wraz z miastami - Sokołów Podlaski, Kosów Lacki.

Powiat Sokołowski ma charakter typowo rolniczy. Znaczną powierzchnię gmin zajmują użytki rolne - 63% (81,273 ha) oraz użytki leśne 21%.

Teren powiatu w całości wchodzi w skład obszaru ekologicznego Zielone Płuca Polski, natomiast część lasów powiatu stanowi znaczną powierzchnię Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Liczba ludności na koniec grudnia 2011 r. wyniosła **56 610 osób** (50 osób/ 1 km²), w tym **28 552 kobiety**.

Z punktu widzenia sytuacji na lokalnym rynku pracy istotne są przedziały wiekowe mieszkańców określające zasoby siły roboczej:

- liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (mężczyźni i kobiety w wieku 0 – 17 lat) wyniosła 10 611 osób, w tym 5 177 kobiet,
- w wieku produkcyjnym, czyli tzw. potencjalne zasoby pracy (mężczyźni w wieku 18 – 64, kobiety w wieku 18 – 59 lat) wyniosła 34 910 osób, w tym 15 949 kobiet,
- w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej) wyniosła 11 089 osób, w tym 7 426 kobiet.

Z danych statystycznych wynika, że na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 62,2 w wieku nieprodukcyjnym, a na 100 mężczyzn przypada 101,8 kobiet.

W powiecie sokołowskim na koniec 2011 r. w zatrudnieniu pozostawało **9 767** osób, w tym **5 444** kobiet. Dane dotyczące zatrudnienia obejmują zatrudnionych wyłącznie na podstawie stosunku pracy. Z ogólnej liczby zatrudnionych w sektorze publicznym pracowało **3 658** osób, natomiast w sektorze prywatnym **6 109** osób.

Wśród aktywnych zawodowo **17 973** osoby stanowią pracujący, czyli osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek lub dochód.

Liczba pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki przedstawiała się następująco:

- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – **8 326** osób,

- przemysł i budownictwo – **3 793** osoby,
- handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja – **2 171** osób,
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości – **257** osób,
- pozostałe usługi – **3 426** osób.

✓ **Podmioty gospodarcze w powiecie**

Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie sokołowskim znajdujących się w rejestrze REGON wg stanu na dzień 31.12.2011 r. wyniosła **3 807** (dane GUS). Przeważająca większość przedsiębiorców reprezentowała sektor prywatny, tj. 3 631 podmiotów (95,4 % ogółu).

Wśród zarejestrowanych przedsiębiorców dominującą grupę – **3 029** stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Ponadto w powiecie sokołowskim zarejestrowanych było **778** jednostek prywatnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, w tym:

- 30 spółdzielni,
- 128 spółek handlowych, w tym 9 z udziałem kapitału zagranicznego,
- 193 spółki cywilne,
- 165 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Liczba podmiotów gospodarczych w mieście Sokołów Podlaski zarejestrowanych w systemie REGON wg stanu na dzień 31.12.2011 r. wynosiła **1 833** (dane GUS), w tym 69 podmiotów należało do sektora publicznego i 1 764 do sektora prywatnego.

Wśród zarejestrowanych przedsiębiorców dominującą grupę – **1 449** stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Ponadto w mieście Sokołów Podlaski zarejestrowanych było **384** jednostki prywatne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w tym:

- 16 spółdzielni,
- 81 spółek handlowych, w tym 6 z udziałem kapitału zagranicznego,
- 126 spółek cywilnych,
- 38 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

✓ **Poziom, dynamika i struktura bezrobocia w powiecie sokołowskim**

Na koniec grudnia 2012 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim wynosiła – **2 780 osób**, w tym **1 333 kobiety**. W porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2011 r. liczba ta zwiększyła się o 262 osoby. Dodatkowo w ewidencji

zarejestrowanych było **50 osób (w tym 28 kobiet)** poszukujących pracy, tj. posiadające gospodarstwa rolne powyżej 2 hektarów przeliczeniowych, renty inwalidzkie lub inne źródła dochodów

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2012 r.:

- dla powiatu sokołowskiego wynosiła **11,6%**,
- dla województwa mazowieckiego wynosiła **10,8%**,
- dla kraju wynosiła **13,4%**.

Analiza struktury i poziomu bezrobocia w powiecie sokołowskim uwidacznia wiele istotnych problemów, które wpływają na możliwości realizowania przez urząd zadań ustawowych, w szczególności związanych z aktywizacją zawodową zarejestrowanych osób. Główne obszary problemowe to:

1. Duży udział wśród ogółu bezrobotnych ludzi młodych w wieku do 34 lat

Wśród ogółu bezrobotnych aż **61,8 %** stanowiły osoby do 34 lat (w tym osoby do 25 roku życia – 30,6 %). Była to grupa **1 717 osób**. Najwięcej osób młodych zarejestrowanych w Urzędzie pochodziło z miasta Sokołów Podlaski. Osoby z przedziału wiekowego 35 – 54 również stanowiły dużą grupę i osiągnęły poziom 28,3% ogółu zarejestrowanych. Najmniejszą grupę stanowiły osoby powyżej 60 roku życia – 3 %.

Ponad 56,8 % osób do 25 roku życia dotychczas nie pracowało zawodowo. Częściowo był to wynik ograniczeń rynku pracy. Należy również zauważyć, że duży odsetek młodych ludzi rezygnowała z aktywności zawodowej z uwagi na kontynuowanie nauki lub podejmowanie okresowego zatrudnienia u pracodawców zagranicznych (najczęściej niesformalizowanego).

2. Niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych bezrobotnych

W 2012 roku prawie **48,6%** bezrobotnych nie posiadało wykształcenia na poziomie średnim (**1 352** osoby, w tym 712 osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i 640 osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym). Analizując strukturę bezrobotnych według wykształcenia należy zauważyć, że co czwarta osoba bezrobotna posiadała wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne (**23 %** ogółu).

Prawie **21,4%** ogółu bezrobotnych (tj. 596 osób) nie posiadało kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu (poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem umożliwiającym pracę na danym stanowisku).

Na koniec 2012 roku odsetek osób bez doświadczenia zawodowego z wykształceniem wyższym wynosił **19,1%**.

3. Duża liczba osób bez doświadczenia zawodowego

Osoby bez doświadczenia zawodowego stanowiły **26 %** ogółu bezrobotnych (tj. 724 osoby, w tym: 444 osoby ze stażem do 1 roku i 710 osób bez stażu pracy). Problem stanowił szczególnie brak doświadczenia w pracy u osób, które ukończyły 50 lat. Brak nawyków związanych z pracą, bierność, a często również niższy poziom możliwości fizycznych powodowało niechęć pracodawców do powierzania zadań zawodowych osobom w tej grupie bezrobotnych.

4. Bierność osób długotrwale bezrobotnych

Na koniec 2012 roku w ewidencji urzędu zarejestrowanych było **1 371** osób długotrwale bezrobotnych (tj. **49,3%** ogółu). Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy do 3 m-cy na koniec 2012 roku wynosiła 666 osób, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych stanowił 23,9 %. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych było z Miasta Sokołów Podlaski (615 osób) oraz Gminy Sokołów Podlaski (152 osoby), następnie z Miasta i Gminy Kosów Lacki (115 osób), Gminy Jabłonna Lacka (106 osób) i Gminy Repki (103 osoby)

5. Ograniczone możliwości aktywizacji zawodowej kobiet

Na koniec 2012 roku kobiety stanowiły **47,9 %** ogółu bezrobotnych (tj. **1 333 osoby**). Wśród bezrobotnych kobiet:

- **90 %** nie posiadało prawa do zasiłku;
- **54,9 %** zamieszkiwało na wsi;
- **30,6 %** dotychczas nie pracowało;
- **55,3 %** należało do kategorii długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach).

W roku 2012 pracę podjęło 599 kobiet co stanowi 42,4 % ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę w tym okresie.

W odniesieniu do poprzedniego roku liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 98 osób. W grudniu 2011 roku bezrobotne kobiety stanowiły 49 % ogółu bezrobotnych.

6. Aktywizacja osób samotnie wychowujących dzieci

Według stanu na dzień 31.12.2012 r. w ewidencji figurowało 167 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, co stanowi **6%** ogółu bezrobotnych. Zdecydowaną większość w tej grupie stanowiły kobiety tj. 141 osób (**5,1 % ogółu**). W większości osoby te nie pracowały dotychczas albo czas ich zatrudnienia nie przekraczał 1 roku. Brak dyspozycyjności wynikający z konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad dzieckiem była najczęstszym powodem braku zaangażowania w działania na rzecz własnego rozwoju. Głównym

powodem odmów realizacji poszczególnych działań proponowanych tym osobom przez urząd był brak możliwości umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczej.

7. Aktywizacja bezrobotnych osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne, z uwagi na stan zdrowia oraz niejednokrotnie niski poziom wykształcenia i brak doświadczenia zawodowego mają zdecydowanie mniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia. Najczęściej więc bezrobotni z orzeczoną stopniem niepełnosprawności mają dostęp do zatrudnienia w zakładach pracy chronionej bądź w zakładach, które tworzą miejsca pracy w ramach środków PFRON. Na sokołowskim rynku pracy tylko kilka firm ma status zakładu pracy chronionej. Jednak ich oferta związana z możliwością zatrudnienia jest zbyt mała, aby zabezpieczyć potrzeby w tym zakresie.

Na koniec 2012 roku osoby niepełnosprawne stanowiły **3,8% ogółu** bezrobotnych. Wśród **106 osób** z orzeczoną stopniem niepełnosprawności 55 to kobiety.

8. Wysoki poziom bezrobocia na terenach wiejskich

Liczba bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich na koniec grudnia 2012 roku w stosunku do roku ubiegłego zwiększyła się o 186 osób i wyniosła **1 529** osób (w tym 732 kobiet) – **55%** ogółu zarejestrowanych.

9. Aktywizacja osób z prawem do zasiłku

Na dzień 31.12.2012 r. **361 osób (13%** ogółu zarejestrowanych) było uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Osoby bezrobotne pracujące sezonowo i pobierające cyklicznie zasiłek (np.: w okresach zimowych) nie były zainteresowane aktywizacją i propozycjami pomocy ze strony urzędu. Podobna sytuacja dotyczyła osób, które utraciły pracę w ramach zwolnień ze strony zakładu pracy i zamierzały ubiegać się o świadczenie przedemerytalne.

II. STRUKTURA BEZROBOCIA

Liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2012 roku (dane na dzień 31.12.2012 r.) wyniosła **2 780 osób**, co stanowiło stopę bezrobocia na poziomie 11,6 % do aktywnych zawodowo. W porównaniu do roku poprzedniego liczba osób bezrobotnych zwiększyła się o 262 osoby.

Dane charakteryzujące zjawisko bezrobocia w powiecie sokołowskim w 2012 r. w odniesieniu do 2011 r.		
	2012	2011
liczba bezrobotnych	2780	2518
liczba kobiet	1333	1235
liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	361	347
liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	1529	1343
osoby poprzednio pracujące	2070	1870
osoby dotychczas niepracujące	710	648

Dla uzupełnienia charakterystyki osób zarejestrowanych warto wspomnieć o osobach poszukujących pracy, które stanowiły w roku 2012 grupę 50 osób (w tym 28 kobiet). Struktura tej grupy przedstawia się następująco: osoby niepełnosprawne, pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy, w przedziale wiekowym 25-34 lata, z wykształceniem średnim zawodowym, bez stażu pracy.

Bezrobotni w 2012 r. w podziale na gminy	Liczba osób
Miasto	
Sokołów Podlaski	1163
Bielany	144
Ceranów	108
Jabłonna Lacka	207
Kosów Lacki	257
Repki	242
Sabnie	186
Sokołów Podlaski	296
Sterdyń	177

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w podziale na gminy	ogółem	do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
Miasto				
Sokołów Podlaski	1056	254	251	615
Bielany	133	64	14	55
Ceranów	99	39	14	39
Jabłonna Lacka	195	82	24	106
Kosów Lacki	231	98	34	115
Repki	221	91	27	103
Sabnie	178	66	33	96
Sokołów Podlaski	269	91	55	152
Sterdyń	167	65	25	90

Wśród osób bezrobotnych ważną grupę stanowiły osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Była to grupa 2 549 osób – 91,7% ogółu zarejestrowanych. Poniższa tabela prezentuje podział tej grupy osób na poszczególne kategorie.

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2012 r. w odniesieniu do 2011 r.		
	2012	2011
do 25 roku życia	850	774
długotrwale bezrobotne	1371	1234
kobiety po urodzeniu dziecka	264	243
powyżej 50 roku życia	477	455
bez kwalifikacji	596	577
bez doświadczenia zaw.	911	850
bez wykształcenia średniego	1352	1218
samotnie wychowujące dziecko do 18 roku życia	167	151
po odbyciu kary pozbawienia wolności	36	38
niepełnosprawni	106	105
po zakończeniu kontraktu socjalnego	0	0
Ogółem	2549	2282

Nastąpił równomierny wzrost w grupach osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, jak również w ogólnej liczbie osób bezrobotnych.

Wybrane wielkości charakteryzujące zjawisko bezrobocia w powiecie sokołowskim

Struktura według wieku (w latach)	Liczba osób
18-24	850
25-34	867
35-44	402
45-54	385
55-59	192
60-64	84

Struktura według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)	Liczba osób
do 1	238
1-3	666
3-6	457
6-12	402
12-24	514
pow.24	503

Struktura według poziomu wykształcenia	Liczba osób	Struktura według stażu pracy (w latach)	Liczba osób
wyższe	416	do 1 roku	444
średnie zawodowe	619	1-5	675
średnie ogólne	393	5-10	342
zasadnicze zawodowe	712	10-20	331
gimnazjalne i poniżej	640	20-30	203
> w tym absolwenci	306	30 lat i więcej	75
>>absolwenci szkół wyższych do 27 roku życia	91	bez stażu	710

Z przedstawionych powyżej tabel wynika, iż rok 2012 utrzymywał charakterystyczną od lat sytuację, w której bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i niższym mają największe trudności ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku. Trudną sytuację powrotu do pracy posiadają również osoby, które są zarejestrowane w Urzędzie nieprzerwanie od 1 do 3 miesięcy oraz powyżej 12 miesięcy. Na koniec 2012 roku łącznie grupy te stanowiły 59,4 % ogółu zarejestrowanych.

Przyptyw bezrobotnych oznacza osoby, które rejestrują się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim po raz pierwszy lub jest to ich ponowna rejestracja. Osoby po raz pierwszy rejestrujące się stanowiły grupę 638 osób, natomiast ogółem w przeciągu roku zarejestrowało się 3 090 osób. Udział osób po raz pierwszy rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy stanowi 20,6% ogółu rejestrujących się osób.

Poniżej w tabeli przedstawiono, w jakich branżach pracowały osoby rejestrujące się w tut. Urzędzie.

Przyptyw bezrobotnych z podziałem na branże w 2012 r.	Liczba osób
handel	449
przetwórstwo przemysłowe	387
budownictwo	182
administracja publiczna	109
rolnictwo	81
pozostała działalność usługowa	70
transport	64
edukacja	51
gastronomia	37
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	37
dotychczas niepracujący	710

Liczba osób poprzednio pracujących zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim na dzień 31.12.2012 r. wyniosła 1 609 osób (w tym 259 po zwolnieniu z sektora publicznego, a 1 350 z sektora prywatnego). W powiecie sokołowskim osoby rejestrujące się po zwolnieniach z przyczyn zakładu pracy stanowiły 65 osób (w tym 24 kobiety).

Osoby dotychczas nie pracujące zarejestrowane w tut. Urzędzie stanowiły 710 bezrobotnych, czyli 25,5% ogółu zarejestrowanych.

Najliczniej reprezentowane zawody wśród osób bezrobotnych w 2012 r.	
Sprzedawca	239
Robotnik Budowlany	92
Ślusarz	59
Sprzątaczką biurową	50
Kierowca samochodu ciężarowego	47
Murarz	44
Technik ekonomista	43
Kucharz małej gastronomii	33
Kucharz	32
Robotnik Gospodarczy	32
Technik Prac Biurowych	27
Mechanik Pojazdów Samochodowych	27
Technik Mechanik	27
Mechanik Samochodów Osobowych	25
Kierowca Samochodu Osobowego	26
Technik Rolnik	23
Piekarz	23
Fryzjer	21

Najliczniej reprezentowane zawody wśród osób zarejestrowanych podano powyżej w zestawieniu tabelarycznym. Jednak znaczna grupa osób bezrobotnych jest bez zawodu, tj. 724 osoby, co stanowi 26 % ogółu zarejestrowanych.

Wyłączenie z ewidencji osób bezrobotnych (oznacza odpływ lub skorzystanie z form aktywizacji) w ciągu roku kształtuje się na wysokim poziomie. Można zauważyć, że są osoby które kilkakrotnie rejestrują się w ciągu roku i tracą ten status. Ogółem z rejestrów w przeciągu roku wyłączonych zostało 2 828 osób, co przewyższa liczbę osób zarejestrowanych na koniec 2012 roku o 48 osób. Przyczyny utraty statusu dotyczą podjęcia pracy (w tym z wolnego rynku, jak również ofert

subsydiowanych), rozpoczęcia działalności gospodarczej, niestawienia się w terminie lub skorzystania ze stażu, prac interwencyjnych itp. (szczegóły przedstawia tabela poniżej).

Przyczyny odpływu bezrobotnych z ewidencji w 2012 r.	Liczba osób
podjęcie pracy z wolnego rynku	1124
prace interwencyjne	113
roboty publiczne	65
działalność gospodarcza	60
niestawienie się w terminie	614
inne	854

Grupa „inne” obejmuje: refundację kosztów zatrudnienia bezrobotnego, dobrowolne zrzeczenie się statusu, podjęcie nauki, ukończenie 60/65 roku życia lub nabycie świadczenia przedemerytalnego.

Inne przyczyny wyłączenia bezrobotnych z rejestru związane są z podjęciem przez nich różnych form aktywizacji, które podano poniżej w tabeli.

Przyczyny wyłączenia bezrobotnych z ewidencji w 2012 r.	Liczba osób
szkolenie	168
staż	226
prace społecznie użyteczne	109

Poniżej w tabeli przedstawiono zestawienie liczby osób bezrobotnych, które podjęły pracę w wolnego rynku, z podziałem na gminy.

Podjęcie pracy z wolnego rynku z podziałem na gminy	Liczba osób
Miasto Sokołów Podlaski	611
Bielany	91
Ceranów	56
Jabłonna Lacka	89
Kosów Lacki	123
Repki	104
Sabnie	91
Sokołów Podlaski	162
Sterdyń	87

Różnice wynikające z liczby tworzonych miejsc a liczby osób korzystających z form wsparcia wynikają głównie z rotacji pracowników, z podejmowania pracy z wolnego rynku w trakcie korzystania lub też rezygnacji z danej formy wsparcia. W to miejsce może być kierowana inna osoba w ramach realizacji tej samej oferty.

Ponadto osoby aktywne, posiadające prawo do zasiłku, które z własnej inicjatywy podjęły zatrudnienie mogły ubiegać się o dodatek aktywizacyjny. W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy wypłacał taki dodatek 94 osobom.

Osoby pracujące za granicą, które nabyły prawo do zasiłku, mogły go pobierać w Powiatowym Urzędzie Pracy (zasiłek transferowy). W 2012 roku były 2 osoby z prawem do zasiłku transferowego (1 osoba z polskim i 1 osoba z innym obywatelstwem). Ogółem w Powiatowym Urzędzie Pracy w roku ubiegłym było zarejestrowanych 3 cudzoziemców.

III. USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Liczba podmiotów gospodarczych na terenie Powiatu Sokołowskiego wynosiła **3 807** (dane GUS na koniec 2011 r.), w tym podmioty publiczne – 176 jednostek, które stanowiły 4,6 % ogółu podmiotów. Przeważająca większość przedsiębiorców reprezentowała sektor prywatny, tj. 3 631 podmiotów (95,4 % ogółu).

Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim w zakresie współpracy z podmiotami gospodarczymi polega na realizacji ofert pracy, możliwości przeprowadzenia procesu rekrutacyjnego, jak również inicjowaniu powstania nowych podmiotów gospodarczych oraz wpływowaniu na rozwój funkcjonujących zakładów działających na lokalnym rynku.

Poniżej w tabeli przedstawiono wolne miejsca pracy zgłoszone do tut. Urzędu w 2012 r. w wybranych branżach.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2012 r. z podziałem na branże w odniesieniu do 2011 r.		
	2012	2011
handel	170	276
przetwórstwo przemysłowe	90	95
budownictwo	70	46
administracja publiczna	251	199
rolnictwo	79	38
pozostała działalność usługowa	45	8
transport	25	19
edukacja	61	26
gastronomia	22	15
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23	16
pozostałe branże	184	134

Powyższe oferty obejmują zarówno miejsca pracy z wolnego rynku jak i pracy subsydiowanej (która stanowi formę wsparcia polegającą na refundowaniu przedsiębiorcy części kosztów nowopowstałych miejsc pracy).

Oprócz ofert krajowych w Powiatowym Urzędzie Pracy dostępne są również oferty z sieci EURES (z krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego). Zadaniem sieci EURES jest współpraca publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierająca mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym. Oferty pracy są dostępne poprzez stronę internetową

www.eures.praca.gov.pl, jak również można skorzystać z pomocy asystenta w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy.

Usługi EURES są ogólnodostępne, bezpłatne i skierowane do osób poszukujących pracy, zainteresowanych wyjazdem do innego kraju, w celu podjęcia pracy oraz do pracodawców, którzy chcą prowadzić rekrutację pracowników z zagranicy.

W 2012 roku w ramach promocji działań Urzędu w obszarze EURES upowszechniano informacje dotyczące usług świadczonych przez sieć EURES. Na tablicach informacyjnych umieszczano podstawowe informacje dotyczące europejskiego pośrednictwa pracy oraz adresy stron internetowych zawierających informacje o pośrednictwie EURES. Udostępniano także materiały reklamowe promujące usługi EURES: plakaty, broszury informacyjne.

Bezrobotni naszego powiatu mieli również dostęp do komputera z Internetem, umożliwiającą dostęp do portalu EURES.

W ramach Sieci Europejskich Ofert Pracy udzielono osobom bezrobotnym i poszukującym pracy **2 476 informacji ogólnych** na temat:

- warunków życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy na terytorium Unii Europejskiej (UE) i państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG),
- dostępnych zagranicznych ofert pracy i możliwościach zatrudnienia,
- możliwości zatrudnienia przez pracodawców z kraju bezrobotnych lub poszukujących pracy z państw UE/EOG.

Ponadto realizowano **374 oferty pracy na 2 968 stanowisk**. Najwięcej zagranicznych miejsc pracy pochodziło z Wielkiej Brytanii (1292), Niemiec (581), Włoch (318), Norwegii (291) czy Hiszpanii (97).

Największą liczbę ofert pracy zgłoszono w zawodach:

- pracownicy zbioru – 420 stanowisk;
- pracownicy piekarni – 135 stanowisk;
- kelnerzy/barmani – 100 stanowisk;
- pracownicy budowlani – 82 stanowiska.

Na bieżąco przekazywane były również oferty pracy do ośrodków pomocy społecznej oraz innych instytucji celem rozpowszechnienia wśród osób zainteresowanych podjęciem pracy za granicą.

Na podstawie art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 lipca 2011 r. *w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę* (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 919) stworzono możliwość wykonywania pracy na terytorium

Rzeczpospolitej Polskiej bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę przez cudzoziemców będących obywatelami państw graniczących z Rzeczpospolitą Polską oraz państw, z którymi RP współpracuje w zakresie migracji zarobkowych w ramach partnerstwa na rzecz mobilności, ustanowionymi między tymi państwami a Unią Europejską (Ukraina, Rosja, Białoruś, Gruzja oraz Republika Mołdawii) i wykonujących pracę w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy w ciągu kolejnych dwunastu miesięcy.

Warunkiem tej formy zatrudnienia jest otrzymanie przez cudzoziemca oświadczenia polskiego pracodawcy o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, które powinno być zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę pracodawcy. W roku 2012 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim zarejestrowano **64** takich oświadczeń.

W 2012 roku celem objęcia pomocą możliwie jak największej liczby osób pozostających bez zatrudnienia, duży nacisk położono na bezinwestycyjne formy wsparcia. W pierwszej kolejności klientom Urzędu oferowano usługę pośrednictwa pracy.

Pośrednictwo pracy polega w szczególności na udzieleniu pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia poprzez udzielanie informacji o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy oraz inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami.

Pośrednictwo to również współpraca z pracodawcami polegająca na kierowaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych oraz udzielaniu im informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszona oferta pracy.

Ogółem w 2012 roku **zgłoszono do Urzędu 1 031 nowych miejsc pracy, wśród których 586 dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego.**

Najczęściej zgłaszanymi stanowiskami pracy były m.in.:

- robotnik gospodarczy – 182 stanowiska;
- pracownicy biurowi – 155 stanowisk;
- sprzedawcy – 91 stanowisk;
- pracownicy budowlani – 47 stanowisk;
- konserwatorzy – 38 stanowisk;
- pracownicy sprzątający – 34 stanowiska;

Aby skutecznie aktywizować osoby bezrobotne podjęto szereg działań mających zapewnić informacje o wolnych miejscach pracy w powiecie sokołowskim i w regionie. W tym celu zintensyfikowano działania pośrednictwa pracy, postawiono na bardzo częsty kontakt bezpośredni.

W 2012 roku pośrednicy pracy nawiązali współpracę ze **123 nowymi firmami**, o 12 więcej niż w roku ubiegłym. Odnotowano łącznie **345 kontaktów z pracodawcami**, w wyniku których pozyskano **23 niesubsydiowane miejsca pracy**. Głównym celem tych kontaktów było pozyskanie do współpracy nowych podmiotów, utrzymanie wcześniej nawiązanych kontaktów i aktualizacja posiadanych informacji dot. pracodawcy, zapoznawanie się z potrzebami kadrowymi i planami dalszego rozwoju, pozyskanie ofert pracy, promowanie działań i inicjatyw podejmowanych przez tut. Urząd. Pośrednicy pracy byli w stałym kontakcie z pracodawcami realizując oferty pracy.

We wskazanym okresie na życzenie pracodawców pośrednicy pracy zorganizowali **4 giełdy pracy**, w których łącznie uczestniczyło **85 osób** bezrobotnych i poszukujących pracy. W wyniku organizowanych giełd pracy zatrudnienie uzyskało 4 osoby głównie na stanowiskach kasjer sprzedawca. Niski wskaźnik zatrudnienia w stosunku do obecnych osób wynikał z faktu, iż 2 giełdy prace zorganizowane zostały dla pracodawców spoza regionu siedleckiego. Z tego też względu bezrobotni nie byli zainteresowani pracą z dala od miejsca zamieszkania.

W trakcie wizyt osób bezrobotnych w 2012 roku pośrednicy pracy przedkładali różnego rodzaju propozycje pracy, stażu, a w przypadku braku propozycji odpowiedniej pracy udzielali informacji na temat aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, zapoznawali z ofertami pracy dostępnymi w internetowej bazie ofert pracy, zamieszczanymi na lokalnych portalach internetowych, informowali o innych formach pomocy świadczonych przez tut. urząd oraz o możliwościach samodzielnego poszukiwania pracy, w tym przez agencje zatrudnienia. Wszystkie te informacje odnotowywano w aktach osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. pośrednicy pracy wydali **4 398 skierowań do pracy**, w wyniku których pracę podjęło 722 osoby. Jak również udzielili **6 068** informacji ogólnych o ofertach pracy i sytuacji na rynku pracy.

W celu zwiększenia szansy na skuteczną aktywizację zawodową osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie, pośrednicy pracy nie posiadając odpowiedniej oferty pracy, kierowali osoby bezrobotne do: doradcy zawodowego, specjalisty ds. rozwoju zawodowego oraz lidera klubu pracy. W sumie w 2012 roku wydano **746 skierowań**.

Pośrednicy pracy, w ramach udzielanej pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, przygotowywali wspólnie z nimi Indywidualne Plany Działania (IPD). Przygotowanie IPD jest wieloetapowym działaniem dostosowanym do indywidualnych potrzeb każdej osoby. Ma na celu wsparcie przede wszystkim osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy poprzez wspólne określenie działań podejmowanych w przyszłości na rzecz danej osoby.

Do końca 2012 roku pośrednicy pracy, wspólnie z doradcami zawodowymi, liderem klubu pracy, specjalistą ds. rozwoju zawodowego i osobami bezrobotnymi przygotowali **1 010** Indywidualnych Planów Działania. W trakcie ich realizacji zespół doradca zawodowy i pośrednik

pracy prowadził monitoring zaplanowanych i realizowanych działań. W ramach prowadzonego poradnictwa zawodowego, doradcy wykorzystywali profesjonalne metody i narzędzia wspierające usługi doradcze. Najczęściej wykorzystywanym narzędziem pracy dla doradcy był *Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych*.

Kolejną usługą rynku pracy, realizowaną w roku 2012 przez Urząd, było **poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa**, które mają na celu udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, kierunku kształcenia i szkolenia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy.

Usługi poradnictwa zawodowego realizowane są nieodpłatnie, przy użyciu nowoczesnych narzędzi (sprzęt multimedialny) i technik (testy, możliwość skierowania na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy), zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami dotyczącymi standardów rynku pracy.

Poradnictwo zawodowe w 2012 roku prowadzone było w formie grupowej i indywidualnej. Ogółem z porad skorzystało **993 osoby bezrobotne**, w tym 560 kobiet.

Poradnictwem indywidualnym objęto 651 osób, w tym 355 kobiet. Porada indywidualna poprzedzona była rozmową wstępną, na której ustalany był rodzaj współpracy oraz forma udzielanej porady. Osoby te uzyskały pomoc w problemach związanych z:

- wyborem lub zmianą zawodu
- uzupełnieniem lub zmianą kwalifikacji
- wyborem kierunku kształcenia lub szkolenia
- planowaniem rozwoju zawodowego
- wyborem miejsca pracy
- wyborem formy usług określonych w ustawie.

Ogółem odbyły się 962 wizyty w ramach indywidualnego poradnictwa zawodowego.

W ramach **poradnictwa grupowego** zorganizowano **45** spotkań, w których uczestniczyło **342** osoby bezrobotne, w tym **205** kobiet. Spotkania miały na celu poznanie posiadanych predyspozycji zawodowych, uświadomienie sobie posiadanych kompetencji, zaplanowanie własnej ścieżki kariery zawodowej poprzez sporządzenie Indywidualnego Planu Działania, jak również określenie oczekiwań wobec poszukiwanej pracy.

Oprócz poradnictwa zawodowego prowadzona była również **informacja zawodowa**, która udzielana była wszystkim osobom nowozarejestrowanym. Dotyczyła obowiązków osób bezrobotnych, usług urzędu pracy, itp. Oprócz przekazywania informacji i zasad współpracy z urzędem odbyły się również odrębne spotkania dla osób, które starały się o pozyskanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej pod nazwą „Mój cel – własna firma. Poradnictwo zawodowe

w ramach projektu „Ku przyszłości” finansowanego ze środków EFS, jak również dla absolwentów ze szczególnym nastawieniem na wskazanie pomocy w wejściu na rynek pracy.

W okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. odbyło się 353 spotkania w ramach informacji zawodowej, w których wzięło udział **2 391** osób. Z informacji zawodowej grupowej skorzystało **2 158** osób, w tym **889** kobiet. W ramach informacji indywidualnej odbyło się **233** spotkania z osobami bezrobotnymi.

Spośród bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego **398** osób podjęło zatrudnienie.

W 2012 roku doradca zawodowy uczestniczył także w 2 spotkaniach z młodzieżą szkolną z ostatnich klas szkoły średniej. Tematy spotkań dotyczyły m.in.:

- informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy i zawodach deficytowych,
- możliwości dalszego kształcenia w wyuczonym zawodzie,
- przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej i metodach poszukiwania pracy,
- usługach urzędu pracy i dokumentacji niezbędnej do zarejestrowania.

Zróżnicowanie wymagań pracodawców, co do swoich potencjalnych pracowników stanowi barierę dla bezrobotnych w podjęciu zatrudnienia. Niejednokrotnie też wśród osób bezrobotnych tkwi postawa bierna w poszukiwaniu pracy. **Klub Pracy** jest miejscem dla osób, które chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej, nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy oraz utraciły motywację do poszukiwania pracy.

Celem Klubu Pracy jest pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy polegająca na przygotowaniu osób bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, poprzez zapoznanie się z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi rynku pracy oraz nabycie wiedzy z zakresu technik i metod poszukiwania pracy. Cel ten jest realizowany przez trzy usługi Klubu Pracy: szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, zajęcia aktywizacyjne, dostęp do informacji i elektronicznych baz danych.

Z usług oferowanych przez Klub Pracy, w okresie od stycznia do grudnia 2012 roku, skorzystało 267 osób bezrobotnych. W porównaniu do 2011 roku nastąpił spadek o 94 osoby.

Lider Klubu Pracy zorganizował **32 zajęcia aktywizacyjne**, których tematyka obejmowała sesje dotyczące m.in. metod poszukiwania pracy, reakcje w trudnych sytuacjach, skuteczne zarządzanie czasem, dokumenty aplikacyjne, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej. Zajęcia te zazwyczaj trwały od 1 do 3 dni. Stanowiły one zestaw ćwiczeń, które miały pomóc poznać siebie, swoje mocne strony, podnieść poczucie własnej wartości, nauczyć jak skutecznie komunikować się z innymi ludźmi oraz rozwijać umiejętność stawiania sobie celów i ich planową realizację. Zdobyta w trakcie zajęć

wiedza i umiejętności miały przyczynić się do lepszego radzenia sobie w czasie poszukiwania zatrudnienia.

W zajęciach aktywizacyjnych w 2012 uczestniczyło **252 osoby**, w tym 4 osoby poszukujące pracy. Natomiast w 2011 roku w zajęciach aktywizacyjnych uczestniczyło 228 osób.

Spośród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy wsparciem w ramach zajęć aktywizacyjnych w 2012 roku objęto:

- osoby poniżej 25 roku życia – 118 osób;
- osoby długotrwale bezrobotne – 133 osoby;
- osoby powyżej 50 roku życia – 33 osoby;
- osoby bezrobotne niepełnosprawne – 18 osób.

Tematyka warsztatów udostępniana była na stronie internetowej Urzędu i tablicy ogłoszeń.

W ramach Klubu Pracy świadczona była również usługa dostępu do informacji i elektronicznych baz danych. Polegała ona na udzielaniu porady indywidualnej interesantowi. W szczególności interesanci zgłaszali się, aby uzyskać pomoc w napisaniu dokumentów aplikacyjnych. Z formy tej skorzystało **15 osób**.

Kolejną usługę oferowaną przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2012 roku były **szkolenia**. Wpływają one na przygotowanie osób bezrobotnych do podjęcia pracy w wybranym zawodzie. Atrakcyjność tej formy usług polega na nabyciu aktualnych umiejętności zawodowych przez kandydatów, a dla pracodawców – zatrudnienie wykwalifikowanego pracownika. Szkolenia organizowane są w formie grupowej jak i indywidualnej.

Szkolenia, aby były skuteczne, powinny być zindywidualizowane, dostosowane do potrzeb tych, do których są skierowane. Odpowiedzią na te potrzeby jest wykaz potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych, na podstawie m.in. wspomnianego wykazu, zostaje opracowany plan szkoleń grupowych. Szkolenia mają na celu zdobycie nowych kwalifikacji, poszerzenie już posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz nabycie kwalifikacji ułatwiających aktywne poruszanie się po rynku pracy.

Szkolenia organizowane były w ramach podstawowych usług Urzędu i skierowane do osób zarejestrowanych w naszym Urzędzie, jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy.

W 2012 roku liczba osób przeszkolonych w wyniku skierowania Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim wyniosła **168**, w tym 40 osób w ramach szkoleń grupowych i 128 osoby w ramach szkoleń indywidualnych (wskazanych przez osobę uprawnioną).

W omawianym okresie zostały zrealizowane 3 szkolenia grupowe. Tematyka zrealizowanych szkoleń grupowych przedstawiała się następująco:

1. Glazura-terakota z elementami tynków dekoracyjnych+malarz (zorganizowane dla 15 osób bezrobotnych);
2. Kwalifikacja wstępna przyspieszona z zakresu prawa jazdy kat. C, C1, C+E, C1+E (zorganizowane dla 10 osób bezrobotnych);
3. Roboty okładzinowe z materiałów ceramicznych+malarz (zorganizowane dla 15 osób bezrobotnych)

W analizowanym okresie wśród przeszkolonych osób kobiety stanowiły 18% (tj. 31 osób), osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowiły 55% (tj. 93 osoby), długotrwale bezrobotni 40% (tj. 68 osób), osoby do 25 roku życia stanowiły 43% (tj. 72 osoby), osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 20% ogółu przeszkolonych (tj. 33 osoby).

W 2012 roku efektywność wszystkich szkoleń wyniosła 30%. Analizując tematykę szkoleń najwięcej osób skorzystało ze szkoleń w zakresie: prac wykończeniowych (30 osób), kwalifikacji wstępnej przyspieszonej w zakresie prawa jazdy kat.C (23 osoby), prawa jazdy kat.C (21 osób), operatora wózka widłowego, księgowości (11 osób), operatora koparko – ładowarki (9 osób), sprzedawca (7 osób).

Środki finansowe przeznaczone na realizację szkoleń w 2012 r. wyniosły **411 822,00 zł** i pochodziły ze środków Funduszu Pracy oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Szkolenia realizowane były w ramach 5 programów, tj.:

1. **Program dla osób do 30 roku życia** – program z rezerwy Ministra, przeszkolono 21 osób.
2. **Program dla osób powyżej 50 roku życia** – program z rezerwy Ministra, przeszkolono 11 osób.
3. **Program dla osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy)** – program z rezerwy Ministra, przeszkolono 28 osób.
4. **Stop wykluczeniu** – projekt konkursowy w ramach działania 7.3 „Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji”, przeszkolono 29 osób.
5. **Stop wykluczeniu II** – projekt konkursowy w ramach działania 7.3 „Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji”, przeszkolono 24 osoby.

Powyższe aktywne formy pomocy stanowią usługi rynku pracy. Oprócz usług Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim oferował możliwość skorzystania z **instrumentów rynku pracy** (bardziej związanych z finansową bezpośrednią pomocą podmiotom gospodarczym). Wśród nich wyróżnia się: staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, środki na doposażenie stanowiska pracy oraz prace społecznie użyteczne.

Staż są praktycznym przygotowaniem osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy do podjęcia zatrudnienia. Staż pozwala na zdobycie doświadczenia lub uaktualnienie umiejętności zawodowych

przez wykonywanie obowiązków na stanowisku pracy. Jest to forma niezwiązana bezpośrednio z umową o pracę, ponieważ osoba odbywająca staż jest osobą bezrobotną w trakcie jego trwania. Dzięki nim młodzi ludzie mają możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego, a pracodawcy możliwość „przygotowania” sobie pracownika pod własne potrzeby. W porównaniu do roku 2011, w którym na staż skierowano 126 osób, w 2012 roku tą formą wsparcia objętych zostało **229 mieszkańców Powiatu Sokołowskiego** w tym: 165 kobiet, 138 mieszkańców wsi, 166 osób do 25 roku życia, 3 osoby powyżej 50 roku życia oraz 59 osób długotrwale bezrobotnych. Po zakończeniu stażu **95 osób** podjęło zatrudnienie. Na organizację staży u pracodawców przeznaczono **1 183 86,00 zł**.

Innym rodzajem wsparcia dla osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, i dla pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy, są **prace interwencyjne**. Stanowią one wraz z robotami publicznymi subsydiowane miejsca pracy. W ich ramach pracodawcy zatrudniają bezrobotnych w zamian za uzyskiwaną z urzędu pracy refundację części kosztów wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne.

Prace interwencyjne mogą wykonywać osoby, które są w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ale spośród nich wyróżnia się jeszcze osoby w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy i osoby znajdujące się w bardzo niekorzystnej sytuacji. Pierwsza grupa oznacza każdą osobę, która:

- jest bez stałego zatrudnienia za wynagrodzeniem w okresie ostatnich 6 miesięcy;
- lub nie ma wykształcenia ponadgimnazjalnego lub zawodowego;
- lub jest w wieku ponad 50 lat;
- lub jest osobą dorosłą mieszkającą samotnie, mającą na utrzymaniu co najmniej jedną osobę;
- lub pracuje w sektorze lub zawodzie w państwie członkowskim, w którym dysproporcja kobiet i mężczyzn jest co najmniej 25 % większa niż średnia dysproporcja we wszystkich sektorach gospodarki w tym państwie członkowskim i należy do tej grupy stanowiącej mniejszość;
- lub jest członkiem mniejszości etnicznej w państwie członkowskim, który w celu zwiększenia szans na uzyskanie dostępu do stałego zatrudnienia musi poprawić znajomość języka, uzupełnić szkolenia zawodowe lub zwiększyć doświadczenie zawodowe.

Natomiast osoby znajdujące się w bardzo niekorzystnej sytuacji to każda osoba, która jest bezrobotna przez co najmniej 24 miesiące.

W 2012 roku zorganizowano **108 miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych** i skierowano **113 osób bezrobotnych**. Wśród skierowanych osób było: 46 kobiet, 66 osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi, 44 osoby do 25 roku życia, 22 osoby powyżej 50 roku życia, 46 osób

długotrwale bezrobotnych. Zatrudnienie po pracach interwencyjnych podjęło 64 osoby. W analizowanym okresie ze środków Funduszu Pracy na realizację tego zadania wydatkowano **441 511,00 zł**.

Czas trwania refundacji jest uzależniony od sytuacji na rynku pracy osoby zatrudnionej i może trwać od 6 do 24 miesięcy (okres się wydłuża, jeżeli refundacja obejmuje co drugi miesiąc), a także jeśli jest to rekrutacja pracownika znajdującego się w szczególnie niekorzystnej sytuacji to musi być on uprawniony do nieprzerwanego zatrudnienia przez minimum 12 miesięcy, a pracodawca może rozwiązać umowę o pracę tylko w przypadku naruszenia przez pracownika obowiązków pracowniczych. Podobnie w przypadku osób w bardzo niekorzystnej sytuacji, z tym że uprawnienie do nieprzerwanego zatrudnienia jest tu przez minimum 24 miesiące.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w ramach instrumentów rynku pracy może przyznać również **jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej**. Stanowią one bezzwrotną pomoc finansową w realizacji pomysłu na nową działalność pod warunkiem dotrzymania i wywiązania się ze wszystkich postanowień zawartych w umowie.

Stworzenie własnej firmy staje się współcześnie coraz atrakcyjniejszą formą realizacji kariery zawodowej i życiowej. W kategoriach indywidualnych daje szanse samodzielności działania oraz samorealizacji planów i marzeń człowieka przedsiębiorczego. Z perspektywy społecznej jest drogą do nowych produktów i usług, tworzenia nowych miejsc pracy oraz podnoszenia ogólnego dobrobytu. Utworzenie przedsiębiorstwa, dla młodych osób o przedsiębiorczych predyspozycjach to szansa uniknięcia frustracji poszukiwania pracy najemnej oraz podjęcia życiowej przygody. Osoby starsze podejmujące decyzje o podjęciu pracy na własny rachunek mają szansę powrotu na rynek pracy. W każdym przypadku decyzja o założeniu firmy pociąga za sobą ryzyko określonych zobowiązań i konsekwencji finansowych. Nie może to, więc być działanie nieprzemysłane, bez przygotowania merytorycznego i wiedzy na temat funkcjonowania rynku.

W 2012 roku przyznano środki z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej dla **53 osób bezrobotnych** (na 57 złożonych wniosków), w tym na:

- usługi – **28 osób**;
- usługi związane z budownictwem – **14 osób**;
- handel – **7 osób**;
- produkcja – **4 osoby**.

Dodatkowo, 5 osobom bezrobotnym przyznano środki na założenie spółdzielni socjalnej w zakresie sprzątania i opieki nad osobami niepełnosprawnymi i starszymi.

W roku ubiegłym przyznano również środki z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na: usługi układania kostki brukowej oraz na produkcję i wdrażanie oprogramowania dla przedsiębiorstw.

Na zadanie te wydatkowano w roku 2012:

- **484 706, 00 zł** – w ramach środków z Europejskiego Funduszu Społecznego
- **518 775,00 zł** – w ramach środków Funduszu Pracy
- **64 070,00 zł** – ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Oprócz wspierania nowych podmiotów, Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim dba o rozwój firm już istniejących na rynku i udziela **refundacji środków na wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy**. Środki te, podobnie jak w przypadku działalności, stanowią pomoc bezzwrotną, pod warunkiem utrzymania stanowiska pracy przez okres 24 miesięcy i zatrudnienia osoby zarejestrowanej jako bezrobotny, w ramach utworzonego stanowiska oraz dotrzymania wszystkich warunków umowy. W roku sprawozdawczym odnotowano duże zainteresowanie tą formą wsparcia i w rezultacie zrefundowano **36 nowych stanowisk pracy**. Były to stanowiska w zawodzie: pracownik biurowy (4 stanowiska), operatorzy maszyn mechanicznych (14 stanowisk), stolarz (4 stanowiska), magazynierzy – sprzedawcy (5 stanowisk), pracownik gospodarczy, sprzątaczką, pracznik (5 stanowisk). Jest to zdecydowany wzrost w porównaniu z rokiem 2011 r., w którym refundację otrzymało zaledwie 6 pracodawców.

W porównaniu z rokiem ubiegłym znacznie wzrosła łączna kwota wypłaconych przedsiębiorcom refundacji, i tak w 2011 r. wypłacono łącznie 107 069,00zł, natomiast w 2012 roku wydatkowano na ten cel **689 311,00 zł**.

Ważnym elementem aktywizacji społeczno – zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest wspieranie zatrudnienia w instytucjach zajmujących się tą problematyką. Współdziałanie instytucji w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu przynosi pożądane efekty i pozwala wprowadzić instrumenty aktywizacji społeczno – zawodowej. Instrumentami tymi są roboty publiczne i prace społecznie użyteczne.

W gminach, organizacjach pozarządowych (zajmujących się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, bezrobocia oraz pomocy społecznej) lub spółkach wodnych mogą być organizowane **roboty publiczne**, jeżeli są one finansowane lub dofinansowywane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych. Stanowią one wolne miejsca pracy, dla osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Osoba bezrobotna może podjąć pracę w ramach tej formy maksymalnie do 6 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem nie mniejszym niż minimalne wynagrodzenie. W 2012 roku dofinansowano **62 miejsca pracy**

w ramach tego instrumentu, na które skierowano **65 osób bezrobotnych**. Po programie prace podjęło **35 osób**. Na organizację robót publicznych przeznaczono **431 350,00 zł**.

W ramach wspierania powrotu na rynek pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, będących bezrobotnymi i jednocześnie klientami jednostek pomocy społecznej, Powiatowy Urząd Pracy refunduje do 60 % kosztów minimalnej kwoty świadczenia, gminom organizującym **prace społecznie użyteczne**. Osoby wykonujące te prace (w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej) nie są zatrudnione, pozostają nadal w rejestrze osób bezrobotnych, ale zadaniem prac społecznie użytecznych jest przywrócenie tej grupy osób na rynek pracy, nauczenie obowiązkowości i wypracowanie nawyków związanych z pracą. Warto zauważyć, że jest to grupa osób trudnych do z aktywizowania (względy rodzinne, wielodzietność, nałogi, trudna sytuacja materialna, itp.).

Zgodnie ze złożonym przez gminy zapotrzebowaniem, w 2012 roku do aktywizacji w ramach prac społecznie użytecznych skierowano **109 mieszkańców Powiatu Sokołowskiego**, w tym **58 kobiet**. Organizatorami prac społecznie użytecznych były następujące jednostki samorządowe: Urząd Miasta Sokołów Podlaski, Urząd Miasta i Gminy Kosów Lacki, Urząd Gminy Bielany, Urząd Gminy Ceranów, Urząd Gminy Jabłonna Lacka, Urząd Gminy Sabnie, Urząd Gminy Sokołów Podlaski oraz Urząd Gminy Sterdyń. Zatrudnienie w trakcie trwania prac społecznie użytecznych podjęło **14 osób**.

Organizowanie tej formy wsparcia szczególnie doceniają ośrodki pomocy społecznej, które mają bezpośredni wpływ na wskazanie osób, które będą uczestniczyć w tej formie wsparcia. Jest to o tyle istotne, że osoby korzystające z pomocy społecznej często z różnych powodów nie są mobilne, a ze względu na swój charakter, prace społecznie użyteczne są jedyną formą, z której te osoby mogą skorzystać. Nie bez znaczenia jest również fakt, że osoby skierowane do wykonywania tych prac wykonują zadania na rzecz gminy (np. prace porządkowe, pomoc osobom wymagającym opieki, pomoc placówkom edukacyjnym) przez co mają znaczny wpływ na rozwój społeczności lokalnej.

Zestawienie usług i instrumentów rynku pracy, jak również liczbę osób bezrobotnych korzystających z poszczególnych form wsparcia z podziałem na gminy, zaprezentowano w tabelach poniżej.

Usługi i instrumenty rynku pracy w 2012 r. w odniesieniu do 2011 r. (liczba miejsc)		
	2012	2011
szkolenia	168	30
staże	226	126
doposażenie stanowiska	36	6
środki na działalność gospodarczą	60	35
prace interwencyjne	108	24
roboty publiczne	62	30
prace społecznie użyteczne	103	110

Liczba osób korzystających z różnych form wsparcia w 2012 r. z podziałem na gminy	staż	szkolenie	roboty publiczne	prace interwencyjne	prace społecznie użyteczne	wyposażenie stanowisk pracy	dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej
Miasto Sokołów Podlaski	85	78	20	39	79	17	30
Bielany	15	9	9	5	6	1	4
Ceranów	7	1	10	6	4	1	2
Jabłonna Lacka	25	18	6	6	1	1	3
Kosów Lacki	22	10	1	16	5	5	2
Repki	21	11	7	6	0	1	2
Sabnie	10	14	1	9	4	2	3
Sokołów Podlaski	26	21	2	15	5	6	9
Sterdyń	18	7	9	10	5	2	5

✓ Organizowanie giełd i targów pracy

Jedną z form pomocy na rzecz zmniejszania liczby osób pozostających bez pracy, w której pośredniczy Urząd, są giełdy pracy. Giełda pracy oznacza, że pośrednik pracy aranżuje, w dogodnym dla pracodawcy terminie, spotkanie grupy osób chętnych podjąć pracę, natomiast rozmowy przeprowadza bezpośrednio pracodawca. W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim zorganizował **4 giełdy pracy**, w których uczestniczyło **85 osób**. W wyniku organizowanych giełd pracy zatrudnienie uzyskało 4 osoby głównie na stanowiskach: kasjer sprzedawca.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim wykorzystał też inną formę kojarzenia propozycji zatrudnienia z osobami bezrobotnymi a mianowicie Targi Pracy. Targi pracy odbywały się w I i IV kwartale 2012 roku.

20 lutego 2012 roku w Sokołowskim Ośrodku Kultury przy ul. Wolności 27 przedstawiciele Urzędu uczestniczyli w „**Targach pracy i kariery w Sokołowie Podlaskim**” pod patronatem Burmistrza Sokołowa Podlaskiego. Targi zorganizowane zostały przez **Fundację Civis Polonus**. W zorganizowanym przedsięwzięciu Urząd Pracy zaprezentował swoje usługi oraz wolne miejsca prace zgłoszone przez pracodawców. Ponadto doradca zawodowy prowadził prelekcje na temat usług i instrumentów rynku pracy oferowanych przez urząd pod nazwą „**Te same usługi - nowa jakość**”. Oprócz możliwości zapoznania się z ofertami pracy czy stażu była również możliwość uczestnictwa w warsztatach tematycznych obejmujących praktyczne umiejętności związane z wejściem i poruszaniem się po rynku pracy.

30 listopada 2012 roku, po raz czwarty, Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim uczestniczył również w **Targach Edukacji i Kariery „Szarada”**. Targi odbyły się w Zespole Szkół Nr 1 im. K.K. Baczyńskiego w Sokołowie Podlaskim. Targi skierowane były w stronę uczniów szkół średnich, którzy licznie gromadzili się przy naszym stoisku. Zadawali pytania dot. dokumentów potrzebnych do rejestracji, a także o formy aktywizacji przewidziane dla absolwentów szkół, o pomoc w poszukiwaniu pracy itp. Wśród wystawców zaprezentowały się również uczelnie wyższe, dzięki czemu uczniowie mieli szansę zapoznać się z ich propozycjami.

IV. ZREALIZOWANE PROJEKTY

Mając na uwadze zwiększenie możliwości pomocy w rozwoju lokalnego rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim pozyskuje środki finansowe w ramach ogłaszanych konkursów i grantów. W 2012 roku środki te pochodziły z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego. Ogółem zrealizowano 8 programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

„Ku przyszłości” – Poddziałanie 6.1.3 PO KL

Projekt „*Ku przyszłości*” to projekt o charakterze systemowym, realizowany w ramach Poddziałania 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Realizacja projektu rozpoczęła się w 2008 roku i będzie kontynuowana do końca 2013 roku. Uczestnikami projektu są osoby posiadające status bezrobotnego.

Projekt ma na celu wsparcie osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim ze szczególnym uwzględnieniem osób mających największe trudności z wejściem lub powrotem na rynek pracy, czyli bezrobotni do 25 roku życia, bezrobotni długotrwale, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni z obszarów wiejskich spoza art.49 ustawy.

W minionym roku objęto wsparciem objęto **158 osób**, którym zaproponowano następujące formy wsparcia:

– poradnictwo zawodowe	– 158 osób
– pośrednictwo pracy	– 133 osoby
– staże	– 133 osoby
– jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	– 25 osób

W analizowanym okresie Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim wydatkował na realizację Projektu kwotę **1 249 271,00 zł**.

„Przyjazny urząd” – Poddziałanie 6.1.2 PO KL

W okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizował również projekt w ramach Poddziałanie 6.1.2 „*Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pod nazwą „*Przyjazny urząd*”.

Projekt ten stanowił kolejną edycję przedsięwzięcia realizowanego w okresie od 01.04.2009 r. do 31.12.2010 r. „*Wykwalifikowany urzędnik – zadowolony bezrobotny*” i będzie on kontynuowany do końca 2013 roku.

Głównym celem projektu jest wsparcie Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych poprzez podwyższenie jakości usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz ich standaryzację, a także poprawa potencjału kadrowego oraz zwiększenie jakości i dostępności usług świadczonych przez Urząd poprzez kontynuację zatrudnienia dla 2 doradców zawodowych i 1 pośrednika pracy.

Całkowity koszt projektu w 2012 r. wyniósł **340 794,72 zł**.

Programy realizowane w ramach dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizował następujące programy, które finansowane były z dodatkowych środków Funduszu Pracy pozyskanych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej:

1. Program aktywizacji zawodowej osób do 30 roku życia

Program miał na celu aktywizację zawodową i wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych do 30 roku życia zarejestrowanych w tut. Urzędzie. Obejmował takie formy jak: szkolenia, staże, prace interwencyjne, refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy, środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W okresie realizacji z programu skorzystało 57 osób bezrobotnych, z czego:

- 21 uczestniczyło w szkoleniach;
- 20 uczestników odbyło staż;
- 5 osób zostało skierowanych na prace interwencyjne;
- dla 6 osób dokonano refundacji kosztów doposażenia stanowiska pracy;
- 5 osób otrzymało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Na realizację programu wydatkowano **333 527,00 zł**, z czego na szkolenia przeznaczono 49 394,00 zł, na wypłatę jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej 100 000,00zł, na stypendia stażowe 48 440,00 zł, na organizację prac interwencyjnych 15 693,00 zł, zaś na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy 120 000,00 zł.

2. Program dla osób powyżej 50 roku życia

W ramach Programu osoby powyżej 50 roku życia mogły skorzystać z następujących form aktywizacji: szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, refundację kosztów doposażenia stanowiska pracy.

W okresie realizacji z programu skorzystało 29 osób bezrobotnych, z czego:

- 11 uczestniczyło w szkoleniach;

- 5 osób zostało skierowanych na prace interwencyjne;
- dla 3 osób dokonano refundacji kosztów doposażenia stanowiska pracy;
- 10 osób skierowano na roboty publiczne.

Na realizację programu wydatkowano **144 340,00 zł**, z czego na szkolenia przeznaczono 16 807,00 zł, na organizację prac interwencyjnych 13 270,00,00 zł, na organizację robót publicznych 54 263,00 zł, zaś na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy 60 000,00 zł.

3. Program dla osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy)

W ramach Programu osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy mogły skorzystać z następujących form aktywizacji: szkolenia, staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W okresie realizacji z programu skorzystało 71 osób bezrobotnych, z czego:

- 28 uczestniczyło w szkoleniach;
- 20 uczestników odbyło staż;
- 5 osób zostało skierowanych na prace interwencyjne;
- 8 osób otrzymało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- 10 osób skierowano na roboty publiczne.

Na realizację programu wydatkowano **330 489,00 zł**, z czego na szkolenia przeznaczono 59 292,00 zł, na organizację prac interwencyjnych 15 219,00 zł, na organizację robót publicznych 51 936,00 zł, na wypłatę jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej 155 000,00 zł, zaś na stypendia stażowe 48 970,00 zł,

4. Przedsiębiorczość 2012

W ramach Programu osoby bezrobotne mogły skorzystać z następujących form aktywizacji: refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W okresie realizacji z programu skorzystało 17 osób bezrobotnych, z czego:

- 7 osób otrzymało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- dla 10 osób dokonano refundacji kosztów doposażenia stanowiska pracy.

Na realizację programu wydatkowano **347 900,00 zł**, w tym na wypłatę jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej 138 900,00 zł, zaś na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy 209 000,00 zł.

Projekty konkursowe

W 2012 roku Powiatowy Urząd pracy w Sokołowie Podlaskim realizował także 2 projekty konkursowe w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Działanie 7.3

W Okresie od 01.03.2012 r. do 30.09.2012 r. realizowane były projekty „**Stop wykluczeniu**” i „**Stop wykluczeniu II**” – projekty konkursowe „Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji – 2012r.”

Celem projektów była aktywizacja społeczno – zawodowa 20 osób bezrobotnych z powiatu Sokołowskiego. Obejmowały one takie formy jak: zajęcia motywacyjno – aktywizacyjne umożliwiające określenie predyspozycji zawodowych uczestników, wzmocnienie poczucia własnej wartości, prowadzone przez doradcę zawodowego i lidera klubu pracy oraz szkolenia indywidualne.

W ramach projektu „**Stop wykluczeniu**” wsparciem objętych zostało 29 osób, w tym:

- 12 osób z obszarów wiejskich
- 10 osób powyżej 50 roku życia;
- 7 osób długotrwale bezrobotnych;
- 2 osoby niepełnosprawne.

Uczestnicy skorzystali z następujących szkoleń:

1. Operator koparko-ładowarki kl. III wszystkie typy – 3 osoby;
2. Prawo jazdy kat. C – 5 osób;
3. Kurs na licencję I, II stopnia – 3 osoby;
4. Obsługa stacji paliw płynnych i gazowych – 2 osoby;
5. Obsługa wózków jezdniowych – 4 osoby;
6. Sprzedawca z obsługą komputera i kasy fiskalnej – 4 osoby;
7. Księgowość od podstaw – 3 osoby;
8. Transport towarów niebezpiecznych ADR – 1 osoba.

Na realizację programu wydatkowano kwotę 46 450,00 zł.

W ramach projektu „**Stop wykluczeniu II**” wsparciem objętych zostało 24 osoby, w tym:

- 12 osób z obszarów wiejskich
- 10 osób powyżej 50 roku życia;
- 8 osób bez doświadczenia zawodowego lub kwalifikacji zawodowych;
- 6 osób młodych do 25 roku życia.

Uczestnicy skorzystali z następujących szkoleń:

1. Opiekun osoby starszej, chorej, niepełnosprawnej – 4 osoby;
2. Operator koparko-ładowarki kl. III wszystkie typy – 3 osoby;

3. Prawo jazdy kat. C – 4 osób;
4. Kurs na licencję I, II stopnia – 1 osoba;
5. Obsługa stacji paliw płynnych i gazowych – 1 osoba;
6. Obsługa wózków jezdniowych – 1 osoba;
7. Sprzedawca z obsługą komputera i kasy fiskalnej – 2 osoby;
8. Księgowość od podstaw – 2 osoby;
9. Transport towarów niebezpiecznych ADR – 1 osoba;
10. Zawodowy kurs stylizacji paznokci – 2 osoby;
11. Treser psów – 1 osoba.

Na realizację programu wydatkowano kwotę 46 597,00 zł.

Tabela poniżej przedstawia liczbę osób objętych poszczególnymi projektami.

Zrealizowane projekty w 2012 r.	Liczba osób
Program dla osób do 30 roku życia	57
Program dla osób powyżej 50 roku życia	29
Program dla osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy	71
Przedsiębiorczość 2012	17
Stop wykluczeniu	29
Stop wykluczeniu II	24
Ku przyszłości	158
Przyjazny urząd	3

JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2012 roku kontynuował również realizację programu pn. „JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych”.

Działania przewidziane w programie miały na celu poprawę sytuacji niepełnosprawnych osób w wieku do 25 lat umożliwiające wejście w życie zawodowe, poprzez staże a docelowo umożliwiające zdobycie zatrudnienia.

Uczestnictwo w programie zwiększa bowiem możliwości zawodowe bezrobotnych absolwentów oraz stwarza szansę zatrudnienia i zdobycia doświadczenia zawodowego w ramach odbywanego stażu. Program ułatwia też jego uczestnikom skuteczne zaprezentowanie się ewentualnemu przyszłemu pracodawcy, co w konsekwencji powinno przyczynić się do stworzenia miejsc pracy dla niepełnosprawnych absolwentów. Efektem towarzyszącym realizacji programu jest

przełamanie barier psychologicznych pracodawców, związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych oraz obaw samych osób niepełnosprawnych przed reakcją otoczenia wynikającą z ich niepełnosprawności i ograniczonych predyspozycji do wykonywania czynności zawodowych.

Zgodnie z założeniami programu 5 osób niepełnosprawnych, w tym 3 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 2 z lekkim, skierowanych zostało do odbycia sześciu miesięcznych staży. Organizatorami staży najczęściej były jednostki samorządu terytorialnego. Osoby niepełnosprawne odbywały staż na stanowiskach biurowych. W wyniku programu osoby niepełnosprawne otrzymywały wsparcie w formie świadczenia na rehabilitację a pracodawcy premie za przyjęcie na staż osoby niepełnosprawnej. Całkowita wartość programu za 2012 rok wyniosła **19 905,60 zł.**

V. ŚRODKI POZYSKANE NA RZECZ AKTYWIZACJI OSÓB BEZROBOTNYCH W 2012 ROKU

Programy i projekty		Wartość programów i projektów
1.	Fundusz Pracy zgodnie z algorytmem	2 149 000,00 zł
2.	Program aktywizacji osób bezrobotnych do 30 roku życia - Rezerwa Ministra FP szkolenia, prace interwencyjne, staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	335 300,00 zł
3.	Program aktywizacji osób bezrobotnych art.49 ustawy - Rezerwa Ministra FP Szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,	332 700,00 zł
4.	Program aktywizacji osób bezrobotnych powyżej50 roku życia - Rezerwa Ministra FP Szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	146 700,00 zł
5.	Program aktywizacji osób bezrobotnych Przedsiębiorczość 2012 - Rezerwa Ministra FP jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	350 000,00 zł
Środki Funduszu Pracy 2012 roku ogółem:		3 313 700,00 zł
1.	Projekt systemowy Ku przyszłości – Poddziałanie 6.1.3 PO KL staże, dotacje	1 069 300,00 zł
2.	Projekt „Przyjazny urząd” - Poddziałanie 6.1.2 PO KL szkolenia pracowników, zatrudnienie pośrednika pracy i doradców zawodowych	104 492,30 zł
3.	Projekt „Stop wykluczeniu” - Projekt realizowany w ramach programu Działanie 7.3 PO KL szkolenia	48.590,00 zł
4.	Projekt „Stop wykluczeniu II”- Projekt realizowany w ramach programu Działanie 7.3 PO KL szkolenia	48 590,00 zł
5.	Program „Junior - program aktywizacji zawodowej absolwentów” staże,	19 905,60zł
Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych		76 312,60 zł
Kwota wszystkich pozyskanych środków w 2012 roku ogółem:		4 680 897,00 zł

VI. FINANSE I KSIĘGOWOŚĆ

Działania Urzędu w zakresie realizacji aktywnych programów rynku pracy skierowane są przede wszystkim na pomoc osobom będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Osoby te kierowane są na refundowane miejsca pracy ze środków Funduszu Pracy Europejskiego Funduszu Społecznego, obejmowane dodatkowymi programami realizowanymi na rzecz osób bezrobotnych oraz wspierane wszelkimi formami aktywizacji zawodowej.

W 2012 roku na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu Urząd otrzymał limit środków Funduszu Pracy w wysokości **4 382 962,00 zł**, w tym:

1. **3 125 008,00 zł** – w ramach środków Funduszu Pracy – „algorytm”;
2. **1 257 954,00 zł** – w ramach projektu systemowego „Ku Przyszłości” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Struktura wydatkowanych środków finansowych w 2012 roku przedstawia się następująco:

Wydatkowane środki:

Wydatki ogółem za 2012 rok zamknęły się kwotą zł: **7 521 682,34**

W tym:

Wydatki obligatoryjne: 2 953 125,24

W tym:

- Na zasiłki dla osób bezrobotnych 2 269 880,26
- Na składki na ubezpieczenie społeczne od zasiłków 611 775,58
- Dodatki aktywizacyjne 71 469,40

Środki Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego wydatkowane na programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem: **4 363 834,72**

W tym:

- Szkolenia 411 588,00
- Środki na podjęcie działalności gospodarczej 1 067 550,96
- Koszty wyposażenia i doposażenia 689 311,00
- Prace interwencyjne 441 511,00
- Roboty publiczne 431 350,00
- Prace społecznie użyteczne 136 986,18
- Staż 1 183 826,00

- Koszty dojazdu na zajęcia w Klubie Pracy 860,00
- Studia podyplomowe 851,00

W tych wydatkach Europejski Fundusz Społeczny stanowił 1 249 270 zł

Wydatki fakultatywne: 204 722,10

W tym:

- Dodatki do wynagrodzeń pracowników 32 767,35
- Wysyłka korespondencji 30 707,72
- Szkolenie kadr organów zatrudnienia 21 592,00
- Koszty rad zatrudnienia 16 900,00
- Ulotki, plakaty 12 481,55
- Opłaty za usługi internetowe 6 569,75
- Pozostałe 145 119,17

Dodatkowo Urząd dysponował również środkami, przeznaczonymi na aktywizację osób niepełnosprawnych w kwocie **76 312,60 zł (PFRON)**. Z tych środków sfinansowano 3 staże i udzielono 2 dofinansowań do prowadzenia działalności gospodarczej.

Sprawozdanie z wykonania planu finansowego za 2012 rok

Program - zadanie	Limit 2012 kwota w zł.	Wydatkowane środki w zł				Wykonanie w %
		Ogółem	EFS	Fundusz Pracy	PFRON	
Szkolenia	414 30,00	411 588,00	-	411 588,00	-	99,35
Studia podyplomowe	851,00	851,00	-	851,00	-	100,00
Prace interwencyjne	444 260,00	441 511,00	-	441 511,00	-	99,38
Roboty publiczne	433 594,00	431 350,00	-	431 350,00	-	99,48
Prace społecznie użyteczne	136 990,00	136 986,00	-	136 986,00	-	100,00
Staże	1 189 360,00	1 183 826,00	764 565,00	406 418,40	12 242,60	99,53
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1 072 395,00	1 067 551,00	484 706,00	518 775,00	64 070,00	99,55
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	690 312,00	689 311,00	-	689 311,00	-	99,85
Inne wydatki (koszty dojazdu)	860,00	860,00	-	860,00	-	1000
OGÓŁEM	4 382 962,00	4 363 834,00	1 249 271,00	2 671 850,40	76 312,60	99,56

W roku 2011 na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu Urząd dysponował kwotą **2 625 100,00 zł**.

Łączny limit wydatków w 2012 roku na realizację aktywnych programów rynku pracy był większy o 66% niż limit przyznany dla Urzędu w roku 2011. Wykorzystanie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację aktywnych programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2012 roku kształtowało się na poziomie **99,56%** łącznego limitu.

VII. INNE DZIAŁANIA URZĘDU

✓ *Decyzje administracyjne, zaświadczenia i inne informacje*

W 2012 roku wydano około 7 360 **decyzji administracyjnych** dotyczących uznania lub odmowy uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego, przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium lub dodatku aktywizacyjnego. Przeprowadzono postępowanie administracyjne i wydano 14 decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń.

Od decyzji administracyjnych wydanych przez urząd wpłynęło **29 odwołań**, z czego 12 zostało rozpatrzonych w trybie art. 132 Kpa, natomiast 17 wniesionych przez strony odwołań zostało przestanych wraz z aktami sprawy do organu II instancji, tj. Wojewody Mazowieckiego. Rozpatrując przekazane przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskiego odwołania od decyzji administracyjnych Wojewoda Mazowiecki orzekł o utrzymaniu w mocy wszystkich zaskarżonych decyzji organu I instancji. Przyczyną odwołań była utrata statusu bezrobotnego w związku z niezgłoszeniem się w wyznaczonym terminie.

W analizowanym okresie wydano około **7 300 zaświadczeń** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy w tym ok. **3 800 zaświadczeń o ubezpieczeniu zdrowotnym** dla osób bezrobotnych.

Oprócz rejestracji bezrobotnych i przyznawania świadczeń Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim wykonuje szereg zadań pasywnych związanych z obsługą osób bezrobotnych. Udzielamy informacji osobom bezrobotnym oraz instytucjom takim jak: Sąd, Policja, Prokuratura, ZUS, Komornik Sądu, Kuratorzy Sądowi, PCPR, OPS, CPS.

✓ *Kontrole zewnętrzne*

W 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim przeprowadzona została tylko jedna kontrola. W dniach **23 – 24.10.2012 r.** Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie przeprowadził kontrolę dotyczącą „*wykorzystania przez powiatowe urzędy pracy Funduszu Pracy na przyznanie bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej*”.

Nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości. Wszystkie usługi realizowane były zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi i standardami.

✓ **WIZYTY ZEWNĘTRZNE przeprowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy**

W 2012 roku przeprowadzono **197 kontroli zewnętrznych** w jednostkach, które podpisały umowy o organizację aktywnych programów rynku pracy. Dotyczyły one głównie prawidłowości wykorzystania środków Funduszu Pracy, tj.:

- **50** kontroli z zakresu prawidłowości wykorzystania jednorazowych środków udzielonych bezrobotnym ze środków Funduszu Pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- **3** kontrole z zakresu prowadzenia szkoleń dla bezrobotnych pod kątem realizacji programu szkolenia i uczestnictwa bezrobotnych;
- **45** kontroli z realizacji umów zawartych z pracodawcami w sprawie organizacji staży;
- **99** kontroli związanych z przyznaniem kosztów refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie m.in.: warunków świadczenia pracy, zgodności zakupionego towaru lub sprzętu potwierdzonego fakturami ze stanem faktycznym, warunków szkolenia, bazy dydaktycznej, frekwencji czy wykorzystania przysługujących dni wolnych od pracy.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości oraz nie wydano zaleceń pokontrolnych. Osoby kontrolowane posiadały aktualny wpis do ewidencji działalności gospodarczej i opłacały należne składki ZUS lub KRUS.

✓ **Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy**

Współpraca na lokalnym rynku pracy to niezbędny element ograniczenia bezrobocia w regionie. Jedynie dobre partnerstwo (i współpraca) może zapewnić oczekiwane rezultaty. Sukces działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim zależy w znacznej mierze od tego jak układają się relacje z instytucjami rynku pracy, ośrodkami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi i innymi uczestnikami rynku pracy, działającymi na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród mieszkańców Powiatu Sokołowskiego.

Od wielu lat Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizuje liczne programy i projekty finansowane ze środków krajowych, jak również projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej. Poszczególne przedsięwzięcia podejmowane przez Urząd zmierzające do aktywizacji zawodowej, kierowane są często do konkretnych grup bezrobotnych, zwłaszcza tych znajdujących się w najbardziej niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.

W celu realizacji wymienionych wyżej zadań Urząd nawiązuje współpracę z instytucjami reprezentującymi różne sektory (publiczny, prywatny, pozarządowy) w celu promocji działań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców powiatu.

W 2012 roku Urząd współpracował m.in. z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) oraz z ośrodkami pomocy społecznej (OPS) zlokalizowanymi w Sokołowie Podlaskim i gminach Powiatu Sokołowskiego. Współpraca obejmowała m.in. udostępnianie informacji OPS o tym, czy dana osoba posiada status bezrobotnego. Do OPS i PCPR systematycznie przekazywane są również informacje o ofertach pracy zgłoszonych w danym czasie do Urzędu.

Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie dotyczyła także realizacji zadań na rzecz aktywnej integracji w ramach projektu „Podniesienie kwalifikacji zawodowych i rehabilitacja zdrowotna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”, którego uczestnicy mogli skorzystać m.in. ze szkoleń zawodowych, zwiększających szanse na rynku pracy. W ramach projektu w siedzibie Urzędu zorganizowano spotkanie z osobami niepełnosprawnymi zarejestrowanymi jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, w wyniku którego 14 osób zadeklarowało chęć uczestnictwa w projekcie.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim współpracował również z instytucjami szkoleniowymi oraz agencjami zatrudnienia. W pierwszym przypadku kooperacja obejmowała m.in. realizację przez te podmioty szkoleń indywidualnych czy grupowych. Instytucje edukacyjne, w szczególności szkoły wyższe (Uniwersytet Przyrodniczo – Humanistyczny w Siedlcach, Collegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa) są też współorganizatorami Targów Pracy.

Podczas Targów Pracy swoją ofertę prezentują również agencje zatrudnienia. Współpraca z tymi instytucjami odbywa się także poprzez przyjmowanie i publikowanie przez tut. Urząd ofert pracy zgłaszanych przez tego typu podmioty, w tym ofert pracy tymczasowej.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim chętnie przyjmuje zaproszenia do udziału w przedsięwzięciach zewnętrznych, podczas których można zaprezentować swoją ofertę. Pracownicy Urzędu uczestniczą w takich imprezach jak: Targi pracy i kariery w Sokołowie Podlaskim (organizowane przez Fundację Civism Polonus), Targi Edukacji i Kariery „Szarada”, Dożynki Powiatowe (organizowane przez Powiat Sokołowski).

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim pełni rolę partnera w projekcie **„Tu też jest praca”** w ramach Poddziałania 7.2.2 Wsparcie Ekonomii Społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt trwa od 01.02.2011 r. do 31.01.2013 r. Liderem projektu jest Łosickie Stowarzyszenie Rozwoju EQUUS.

Głównym celem projektu „Tu też jest praca” jest pobudzenie aktywności przedstawicieli instytucji rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej na rzecz powstawania i rozwoju podmiotów gospodarki społecznej na terenie podregionu siedleckiego oraz poprawę dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ideą przewodnią projektu jest promowanie ekonomii społecznej.

Osoby bezrobotne i zagrożone wykluczeniem społecznym mogą otrzymać pomoc w tworzeniu podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności spółdzielni socjalnych. Zostaną zorganizowane m.in. bezpłatne szkolenia tak, aby przygotować te osoby do utworzenia spółdzielni socjalnej oraz umożliwić im pozyskanie informacji na temat jej prowadzenia i finansowania. Uczestnicy mogą otrzymać również merytoryczne wsparcie dzięki możliwości konsultacji z doradcą kluczowym, doradcą prawnym, doradcą księgowym, doradcą marketingowym oraz psychologiem.

W maju 2012 roku wpłynął pierwszy wniosek o przyznanie środków **na założenie spółdzielni socjalnej**, który złożyło **5 osób bezrobotnych**. W lipcu z każdą z osób podpisana została umowa o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych. Osoby otrzymały wsparcie w wysokości 67 500,00 zł czyli po 13 500,00 zł dla każdego założyciela spółdzielni. Za otrzymane środki spółdzielnia socjalna zakupiła odpowiedni sprzęt, wyposażenie, materiały niezbędne do prowadzenia działalności. W ten sposób swoją działalność rozpoczęła Spółdzielnia Socjalna „*Białe Łabędzie*”, pierwsza spółdzielnia socjalna na terenie Powiatu Sokołowskiego. W ramach swojej działalności spółdzielnia planuje wykonywać następujące prace: usługi opiekuńcze – osoby chore i niepełnosprawne, usługi sprzątające, sprzątanie i utrzymanie nagrobków, zakupy na telefon, obsługa przyjęć, usługi związane z zagospodarowaniem terenów zieleni.

✓ **Spotkanie informacyjne dla osób zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej**

W dniu **08 lutego 2012 roku** zorganizowane zostało spotkanie informacyjne dotyczące zakładania działalności gospodarczej. Na spotkanie zaproszono przedstawicieli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Skarbowego oraz Urzędu Miasta w Sokołowie Podlaskim. Przedstawiciele instytucji omawiali najważniejsze tematy dotyczące dokumentów, rejestracji działalności gospodarczej, wyboru ubezpieczenia społecznego oraz zostały omówione sposoby rozliczenia podatku od towarów i usług (VAT). Spotkanie cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród osób bezrobotnych. Uczestniczyło w nim **27 osób** bezrobotnych zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim oddziałuje wielowymiarowo na lokalny rynek pracy, ponieważ na bezpłatną pomoc mogą liczyć zarówno osoby indywidualne, jak i podmioty gospodarcze działające na nim. Wielowymiarowość oznacza również indywidualne podejście do spraw, z jakimi zgłaszają się do nas osoby zainteresowane. Jednak zdajemy sobie sprawę, że bez współpracy między wszystkimi uczestnikami rynku pracy: podmiotami gospodarczymi, samorządem i innymi instytucjami pomoc naszym klientom nie będzie możliwa, a w związku z tym również w rozwoju naszego regionu.

Biorąc pod uwagę strukturę osób zarejestrowanych, większość stanowią osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do których mogą być kierowane różne formy wsparcia.

Najbardziej wyróżniające się kategorie to:

- długotrwale bezrobotni (49 % ogółu zarejestrowanych),
- bez wykształcenia średniego (49 %),
- bez doświadczenia zawodowego (33%) oraz
- liczba zarejestrowanych kobiet (48 %).

Liczną grupę stanowią osoby bez zawodu (30%), w tym osoby z wykształceniem podstawowym, średnim ogólnokształcącym. W tym jest również grupa absolwentów (64% osób zarejestrowanych w przeciągu 12 miesięcy od ukończenia szkoły). Aktywizacja zawodowa tych grup wymaga ukierunkowania na promowanie dalszego kształcenia w systemie szkolnym lub poza szkolnym, lub przekwalifikowanie się.

Z prognoz gospodarczych dla kraju wynika, że w 2013 roku koniunktura gospodarcza znacznie się spowolni. Zatem będzie miało to również znaczenie na lokalnym rynku pracy, pracodawcy mogą mniej chętnie tworzyć nowe miejsca pracy, co również może się wiązać ze wzrostem bezrobocia w 2013 r. Wnioskując z roku ubiegłego i lat poprzednich dużym zainteresowaniem cieszą się wówczas formy subsydiowane zatrudnienia, dofinansowujące tworzenie miejsc pracy (co wynika też z ofert zgłaszanych w 2012 roku). Bezrobotni korzystają ze szkoleń aby jak najlepiej przygotować się do konieczności zmian zawodu, przekwalifikowywania się i tym samym dostosowywania się do zmian gospodarczych. Dlatego Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim nadal będzie starał się pozyskiwać środki z różnych źródeł finansowania na powyższe formy wsparcia.

Ponadto struktura gospodarcza regionu wpływa na strukturę zawodową bezrobocia i zwiększa szanse na zatrudnienie w tych branżach, w których pozycja jest bardziej dominująca (zarówno pod względem liczby podmiotów jak i ich rozwoju). Znaczące branże w naszym regionie, takie jak: przemysł przetwórczy, budownictwo oraz rolnictwo, generują miejsca pracy (odpływ bezrobotnych),

ale też mają wpływ na występowanie okresów większych napływów do ewidencji osób bezrobotnych, co jest spowodowane charakterem proponowanych prac (sezonowość).

Pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego, w szczególności w przypadku osób młodych i absolwentów, nadal będzie się skupiać na przygotowaniu kandydatów poprzez udział w zajęciach poradnictwa zawodowego i aktywizacji zawodowej (formy miękkie -bezkosztowe), a dopiero wtedy odbyciu stażu. Taka ścieżka pozwala na dojrzsze podejmowanie decyzji zawodowych, zwiększa świadomość osób wchodzących na rynek pracy, bardziej motywuje do własnych działań i aktywności, co owocuje tym, że część osób podejmuje pracę, część ma świadomość konieczności uzupełnienia umiejętności zawodowych przez udział w szkoleniu, a pozostałe osoby mogą być skierowane na staż.